

ADVIES AAN HET COLLEGE

Datum	16 april 2013
Opsteller	Dolf Alberts
Portefeuillehouder	van der Zwan
Akkoord afdelingshoofd	
Akkoord diensthoofd	

ONDERWERP:

Integraal Handhavingsbeleid fysieke leefomgeving

VOORGESTELD BESLUIT:

- vaststellen van de beleidsnotitie 'Helder en Haalbaar Handhaven';
- de beleidsnotitie 'Helder en Haalbaar Handhaven' ter kennisname voorleggen aan de gemeenteraad;
- de beleidsnotitie ter kennisname verspreiden aan externe betrokken partijen, w.o. de provinsje Fryslân.
- de benodigde middelen voor 2014/2015 begroot op jaarlijks € 75.000, en de benodigde middelen voor 2016/2017, begroot op € 27.500 jaarlijks aanmelden ter integrale afweging in de V&P-nota 2013
- de eenmalige kosten begroot op € 57.500 in 2013 dekken uit het budget Evaluatie en Ontwikkeling Handhavingsbeleid (7.68.790 – 9340)

Ruimte voor opmerkingen secretaris ten aanzien van het advies:

SAMENVATTING:

Gemeenten zijn belast met de handhaving van een verscheidenheid aan lokale en landelijke regels. De beleidsnotitie 'Gericht Lokaal Handhaven' was voor de gemeente Heerenveen in 2005 het startpunt voor een (verdere) professionalisering van deze handhavingstaken. De opgave was/is om met deze professionalisering te voldoen aan de kwaliteitseisen van het zogenaamde 'adequaate handhavingsproces'. Sinds 2010 moet voor de fysieke leefomgeving ook worden voldaan aan de eisen van Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). In 2012 is het handhavingsbeleid en de uitvoering daarvan tegen het licht gehouden. Deze evaluatie bevestigde het beeld dat tal van ontwikkelingen (bezuinigingen, deregulering, decentralisatie/nieuwe wettelijke taken) nopen tot een herijking van de uitgangspunten, ambities en prioriteiten van het handhavingsbeleid uit 2005. Belangrijkste conclusies van de evaluatie zijn dat de hedendaagse praktijk vraagt om soberheid, scherpere prioriteiten en meer vertrouwen in de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven. Dit is in lijn met de gemeentelijke Visie Deregulering (juni 2011). Daarnaast zijn de handhavingsprioriteiten nog meer toegesneden op de kernbepalingen Veiligheid en Gezondheid en zijn zij scherper beschreven en afgebakend. Het gaat erom de beschikbare handhavingscapaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten, daar waar dat het meest nodig is. De beleidsnotitie 'Helder en Haalbaar Handhaven' voorziet in deze nieuwe uitgangspunten en vormt daarmee de nieuwe, beleidsmatige basis voor de gemeentelijke handhavingspraktijk.

STATUS ADVIES

☒ A- stuk (bespreken)	☐ B- stuk (rouleren)
☐ Paraaf secretaris A → B :	☐ Paraaf secretaris B → A :

ARCHIEF:		PARAFEN COLLEGE (bij B- stuk)		
Registratie	13.2000053		Conform	Bespreken
Paraaf verzending		T. J. van der Zwan		
Verzonden d.d.		L. Buwalda		
Aangekomen d.d.		A. Hartsuiker		

			C. van der Laan		
			S. Siebenga		

BESLUIT COLLEGE:

Datum besluit:

Besluit:

VERVOLGPROCEDURE:

Ter informatie naar de raad

Niet naar OR

Geen wkpb

FINANCIËLE PARAGRAAF:

Ja, eenmalige kosten (€ 57.500) in 2013 via budget Evaluatie en Ontwikkeling
Handhavingsbeleid 7.68.790 - 9340

Nee meerjarige kosten (€ 75.000 jaarlijks 2014/2015; € 27.500 jaarlijks 2016/2017) via
aanmelding Verantwoordings- en Perspectiefnota 2013

INSPRAAK: Inspraak toepassen op grond van

Geen inspraak

MOTIVERING:

1. Inleiding

De gemeente Heerenveen is verantwoordelijk voor het handhaven van diverse wetten en regels aangaande de fysieke leefomgeving (o.a milieu, bouw, APV en bijzondere wetten). In 2005 is de gemeente Heerenveen, middels de beleidsnota 'Gericht Lokaal Handhaven', gestart met integrale handhaving volgens de methodiek van het 'adequaat handhavings-proces'. Voor het beleid, de uitvoering en monitoring van toezicht en handhaving gelden inmiddels verdergaande wettelijke (kwaliteits)eisen die zijn neergelegd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo, 2010), het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de daaraan gekoppelde Ministeriële regeling (Mor). De wettelijke methodiek staat bekend als de 'dubbele regelkring' of 'Big 8' (zie figuur op volgende pagina).

2. Het 'nieuwe' handhaven

Voorafgaand aan deze nota 'Helder en Haalbaar Handhaven', is een grondige evaluatie uitgevoerd op het handhavingsbeleid en de uitvoering daarvan over de voorliggende periode (2005-2011). De nota Evaluatie Handhavingsbeleid 2005/2011 (september 2012) vormt de basis van de nieuwe beleidsnota.

De hoofddoelstelling van het nieuwe beleid is een helder en haalbaar geprioriteerde handhavingsuitvoering, sturend op naleefgedrag, met zo efficiënt mogelijke inzet op de kernbepalingen veiligheid en gezondheid en overige bestuurlijke prioriteiten binnen de beschikbare capaciteit.

De huidige context van deregulering, bezuinigingen en decentralisatie van Rijkstaken (die nieuwe taken voor gemeenten met zich meebrengt – vaak echter zonder bijbehorend budget) hebben een pregnante rol gespeeld in de herijking van beleid, risico's en prioriteiten. In lijn met de gemeentelijke Visie Deregulering (juni 2011), wordt meer ingezet op en verwacht van de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van burgers en ondernemers. Als achtervang geldt hierbij dat bij beschaamd vertrouwen er wel handhavend kan worden opgetreden. Het tweede leidende uitgangspunt is: sober, doch kwalitatief handhaven, waar mogelijk en nodig op het wettelijk minimumniveau. Het gaat erom de beschikbare handhavingscapaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten, daar waar dat het meest nodig is. Communicatie is bij de hantering van deze principes een onontbeerlijk instrument.

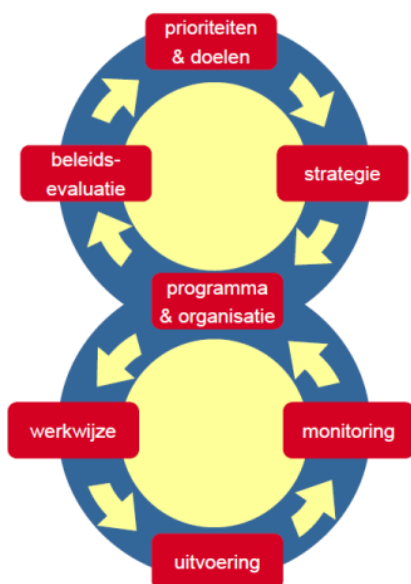
De bouwstenen van het handhavingsbeleid zijn daarmee:

a. soberheid

- b. kwaliteit
- c. eigen verantwoordelijkheid burgers en bedrijven
- d. kernbepalingen 'Veiligheid' en 'Gezondheid';
- e. heldere en haalbare prioriteiten;
- f. efficiënt;
- g. integraal;
- h. branchegerichte en thematische aanpak
- i. verminderen van de toezichtslast;
- j. binnen de beschikbare capaciteit.
- k. communicatie

3. Opzet van de notitie 'Helder en Haalbaar Handhaven'

De opzet van de nota volgt de afzonderlijke processtappen van de genoemde methodiek in de vorm van de 'dubbele regelkring' (Big 8). De dubbele regelkring bestaat uit een beleidsmatige cyclus en een programmatische (uitvoerings-)cyclus, samengebracht vormen zij het cijfer 8 (zie onderstaande figuur). In het beleidsmatige deel worden prioriteiten en de doelen vastgesteld en wordt de strategie bepaald. In het programmatische deel worden de uitvoering en werkwijze bepaald en in een jaarlijkse planning gezet. De monitoring van de resultaten van het jaarlijkse programma zijn indicatoren voor de mate van doelbereiking en dienen als input voor eventuele bijstelling van de volgende jaarprogramma's.

De hoofdstukken 1 tot en met 4 van de beleidsnota behandelen, na een inleiding, het bovenste deel van deze beleidscyclus. De hoofdstukken 4 tot en met 6 gaan in op het onderste deel van de cyclus, waarbij monitoring weer input is voor het uitvoeringsprogramma en de evaluatie van het beleid.

In hoofdstuk 2 wordt beschreven hoe de herijking en deels uitbreiding van de bestaande risicoanalyse van de handhavingstaken is uitgevoerd en tot welke prioriteiten dit heeft geleid.

De hoogste bestuurlijke prioriteit heeft het voorkomen of beëindigen van veiligheids- en gezondheidsrisico's binnen het werkterrein van de Wabo, zoals uitgevoerd door de afdeling Handhaving.

Hierbinnen valt ook het toezicht en de handhaving van de leeftijdsbeperking alcoholverstrekking aan jongeren (< 16 jr.) in het kader van de Drank- en horecawet. Andere handhavingstaken worden uitsluitend uitgevoerd binnen de grenzen van de beschikbare capaciteit en op basis van

politiek, bestuurlijke voorkeur. Hieronder valt dat via een piepsysteem aandacht wordt gegeven aan het monumentaal erfgoed.

Het hebben van een actueel beleidskader, gebaseerd op een risicoanalyse en een daaraan gekoppelde prioriteitstelling is een wettelijke verplichting (vanuit de Bor en de Mor).

Hoofdstuk 3 beschrijft, aan de hand van de handhavingstrategieën, op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan de gekozen prioriteiten. Communicatie is daarbij een probaat en zelfs onontbeerlijk instrument om de resultaten en inzet van onze toezicht- en handavingsinspanningen zichtbaar te maken. Zeker omdat richting de burgers, instellingen en ondernemers duidelijk moet worden gemaakt dat meer eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van hun wordt verwacht. Helder moet zijn wat er wel en niet (meer) van de gemeente kan worden verwacht. Communicatie met doelgroepen vloeit ook voort uit de gemeentelijke Visie Deregulering. De gedachte hierachter is dat beleid of normstelling in samenspraak en gedeelde verantwoordelijkheid met het maatschappelijk veld tot stand moet komen. Tevens is in Hoofdstuk 3 een speciale paragraaf gewijd aan de gedoogstrategie en aan de behandeling van klachten en verzoeken om handhaving. Ook voor de laatste twee geldt dat louter prioriteit wordt gegeven aan zaken die bedreigend zijn voor veiligheid of gezondheid en (eventuele) andere bestuurlijk gestelde prioriteiten. Omdat dit op gespannen voet staat met de wettelijke 'beginselplicht' tot handhaving, loopt de gemeente hiermee een zeker juridisch

risico. In het uiterste geval kan de gemeente gedwongen worden tot handhaving. Wel biedt de gemeente in geval van conflicten (o.a. via de inzet van vrijwilligers) de mogelijkheid van buurtbemiddeling aan. Deze is gericht op het begeleiden van het zelfoplossend vermogen bij betrokken partijen.

Hoofdstuk 4 is het koppelstuk in de 'dubbele regelkring': een beschrijving van het (jaarlijks) uitvoeringsprogramma en van de eigen (handhavings-)organisatie. Aangegeven wordt wat de beschikbare capaciteit en financiële middelen zijn, hoe wij invulling geven aan kwaliteitsborging binnen de eigen organisatie en welke toekomstige ontwikkelingen verwacht worden. Tevens belicht hoofdstuk 4 de rol van en de wijze van afstemming met de diverse externe partners in relatie tot de gemeentelijke handhaving.

In hoofdstuk 5 volgen de werkwijze en uitvoering. Hier wordt aangegeven dat de integrale uitvoering van de handhavingstaken verder dient te worden uitgewerkt en dat er middels een branchegerichte en thematische aanpak een belangrijke impuls kan worden gegeven aan de efficiency en kwaliteit van het toezicht. Daarbij kan voor het branchegericht toezicht gedacht worden aan een periodieke, integrale controleactie op een bepaalde bedrijfstak (b.v. loonbedrijven, garages, etc.). In de thematische aanpak kan het gaan om toezicht op een bepaald onderwerp, zoals afvalstromen (b.v. asbest), of bedrijfsvoeringsaspecten (b.v. brandveiligheid).

In het laatste hoofdstuk wordt het sluitstuk en tegelijk het nieuw vertrekpunt van de beleidscyclus benoemd. Het monitoren, de evaluatie en de rapportage van het gemeentelijk toezicht en de handhaving. Het gaat vooral om het meten van naleefgedrag op de gestelde prioritaire doelen. Zij vormen input voor volgende jaarprogramma's en bijsturing van het beleid. Hierbij wordt aangetekend dat niet geprioriteerde onderwerpen niet meer gemonitord worden. Hierdoor zal het niet meer mogelijk zijn om het gehele handhavingsbeleid gevalideerd bij te stellen.

In de bijlagen, tot slot, volgen de risicoanalyse en een gedetailleerde weergave van de gemeentelijke handhavingsprioriteiten. De tabellen vormen de kern van het toezicht en de handhaving in de komende jaren. Zij scheppen tevens de nodige (in- en externe) helderheid over wat de gemeente wel en niet doet.

De bijlagen bevatten ook een beschrijving van de bestuurlijke en strafrechtelijke instrumenten die de gemeente ten dienste staan en de relevante artikelen uit de Bor en de Mor (het wettelijk kader van het handhavingsbeleid).

Kortom: 'Helder en Haalbaar Handhaven!'

4. Randvoorwaarden

In relatie tot het takenpakket aan toezicht en handhaving (van wettelijke taken van Rijksweg en eigen gemeentelijke regelgeving) bevindt de beschikbare capaciteit zich op de ondergrens. Dit betekent dat er, ondanks scherpe prioritering, geen lucht zit in de jaarlijkse handhavingsprogramma's. Nieuwe taken (van rijksweg) of nieuwe bestuurlijke voorkeuren zullen ten koste gaan van de reeds toebedeelde capaciteit aan andere geprioriteerde handhavingstaken. Er zal dan, bij uitbreiding of aanpassing van het takenpakket, afgewogen moeten worden ten koste van welke taak zulks moet gaan, dan wel extra middelen beschikbaar gesteld moeten worden.

Het voorgenomen beleid is uitvoerbaar, mits er extra capaciteit beschikbaar wordt gesteld voor de onderwerpen buurtbemiddeling, communicatie, de leeftijdscontroles Drank- en Horecawet en geluidmetingen bij evenementen. Daarnaast zijn er eenmalige kosten gemoeid met de verdere ontwikkelingen op het terrein van toezicht en handhaving, of ter overbrugging naar een financiering in 2014 en navolgende jaren (via aanmelding V&P-nota 2013).

Meerjarig

Voor de financiering van hierboven genoemde voorgenomen taken dient in het kader van de Verantwoordings- en Perspectiefnota 2013 besluitvorming plaats te vinden. Het gaat om het volgende:

- Over de invulling van het toezicht en de handhaving van het taakveld Cultureel erfgoed

vindt separate advisering plaats (in relatie tot de deregulering). Voorgesteld wordt op een gedeelte uit het structurele budget voor dit onderwerp (groot € 49.000) te bezuinigen door een andere aanpak van het toezicht, en de daarmee vrijkomende gelden (€ 25.000) in te zetten op het toezicht en handhaving van de Drank- en Horecawet (zie onderstaand).

- De uitzetting ten behoeve van het toezicht en de handhaving op de leeftijdsgrens (< 16 jr.) in het kader van de Drank- en Horecawet is berekend op € 30.000 structureel, ingaande per 2014 voor preventieve maatregelen. Voor repressief toezicht/handhaving wordt voorgesteld om voor de jaren 2014 en 2015 een bedrag van € 25.000 beschikbaar te stellen (= ca. 0,3 fte), welke gedekt kan worden uit de vrijval van een deel van het beschikbare budget voor Cultureel erfgoed. In 2015 volgt een evaluatie op basis van het naleefgedrag, en wordt de vervolgaanpak bepaald.
- Voor communicatie over handhaving wordt in 2014 en 2015 een uitzetting van middelen noodzakelijk geacht. Deze uitzetting wordt, in samenspraak met de Unit Communicatie, geschat op 0,2 fte (€ 15.000). In 2015 zal op basis van een evaluatie een eventueel vervolg bepaald worden.
- Voor de continuering en de coördinatie van het project Buurtbemiddeling na 2013, door de juridisch medewerkster van de afdeling Handhaving is een structurele uitzetting berekend van ca. 0,1 fte (€7.500). Daarnaast zal voor het project Buurtbemiddeling een (klein) budget vrijgemaakt moet worden voor de bijkomende kosten voor de vrijwilligers (onkosten-/reiskostenvergoeding, bijscholing, voorlichtingsbijeenkomsten, pr enz.) Deze kosten worden geraamd op € 5.000, jaarlijks.
- In het kader van het nieuwe Evenementenbeleid zal voorgesteld worden tot geluidnormering van (grote) muziekevenementen in de plaats heerenveen. Op grond van praktijkervaring in 2012 (het uitvoeren van geluidsmetingen bij evenementen, plus monitoren van daarmee gemoeide tijd), is een capaciteitsbeslag gemeten van 190 uur, dat is ruim 0,1 fte (€ 7.500). Deze middelen worden voor 2014 en 2015 aangevraagd. In 2015 worden de geluidsnormen, die voor de diverse locaties zijn vastgesteld, geëvalueerd en wordt de vervolgaanpak bepaald. Uw college heeft hier op 19 maart 2013 mee ingestemd.
- Mobiel handhaven: eind april 2012 is begonnen met een (nog steeds lopende) proef mobiel handhaven met handheld tablets, software van het ict-bedrijf VinX en digitale checklisten. Aan de pilot wordt meegedaan door handhavers bouw, milieu, brandveiligheid, diftar en bijzondere wetten, en de applicatiebeheerder ict van de afdeling Handhaving. Reden van de proef is dat er steeds meer digitaal gewerkt moet worden: omgevingsvergunningen en meldingen worden (verplicht) meer digitaal ingediend en verleend. De afdeling Handhaving moet mee in deze ontwikkeling. Wanneer dit achterwege blijft dan moeten vergunningen en andere documenten alsnog worden uitgeprint, hetgeen een kostbare aangelegenheid wordt. De kosten voor licenties voor twaalf handhavers zijn jaarlijks € 10.000. Het structureel budget voor Handhaving is hiervoor niet toereikend.

De totale uitzetting gemoeid met dit collegeadvies is voor 2014/2015 begroot op € 75.000 jaarlijks en de periode 2016/2017 op € 27.500 jaarlijks. Voorgesteld wordt deze benodigde middelen aan te melden voor integrale afweging in de V&P-nota 2013.

Eenmalig

De eenmalige kosten hebben te maken met de ontwikkeling van instrumenten die essentieel zijn voor de door onze gemeente voorgestane eigentijdse handhaving, of ter overbrugging (2013) naar een maarjarige dekking in 2014 en volgende jaren.

- De eenmalige kosten voor de ontwikkeling van een (Handhavings)Communicatieplan, en een eerste aanzet tot uitvoering daarvan in 2013 via een (tijdelijke) externe uitbesteding, zijn berekend op € 15.000 (w.v. ca. € 6.000 ontwikkeling Communicatieplan).
- Voor de ontwikkeling van nieuwe toezichttechnieken, de 'Handhavingskaart' en de bonus/malus-systematiek ¹, worden de kosten voor materialen en technische systemen (ict) geschat op € 20.000.

¹ Handhavingskaart: houdt in dat de handhaver samen met de ondernemer eventuele tekortkomingen/overtredingen in begrijpelijke taal op een kaart noteert. Met de ondernemer wordt overeengekomen op welke termijn hij de overtredingen teniet doet en hij zet daarvoor zijn handtekening. Als de overtreding/tekortkoming daadwerkelijk is verholpen stuurt de ondernemer de kaart naar de afdeling Handhaving; deze controleert steekproefsgewijs (volgens een nog vast te stellen percentage). Bij niet terugzenden van de kaart binnen de overeengekomen termijn, volgt altijd een hercontrole. De verantwoordelijkheid ligt op deze manier expliciet bij de ondernemer.

Bonus/malus-systematiek: houdt in dat notoire overtreders en inrichtingen, die prioritare overtredingen begaan, vaker gecontroleerd worden en dat inrichtingen, die zich aan de regels houden meer vertrouwen krijgen en minder vaak gecontroleerd worden.

- Mobiel handhaven: De eenmalige kosten voor (technische) hulpmiddelen worden geraamd op ca. € 5.000.
- Mobiel handhaven: licentie voor 2013 ter overbrugging naar structurele dekking in 2014: € 10.000.
- Toezicht en handhaving geluidnormering in het kader van het nieuwe Evenementenbeleid (0,1 fte) in 2013 ter overbrugging naar dekking in 2014/2015: € 7.500.

Voorgesteld wordt de eenmalige kosten, tezamen ca. € 57.500, in 2013 te dekken uit het nog beschikbare budget Evaluatie en Ontwikkeling Handhavingsbeleid (7.68.790 – 9340).

In Bijlage 1 bij dit advies zijn de eenmalige en meerjarige financiële consequenties in een tabel weergegeven.

Voor een nadere toelichting op capaciteit en middelen: zie Hoofdstuk 4.2 in bijgaande nota.

5. Bezuinigingstaakstelling

Voor een goed begrip: de bezuinigingstaakstellingen, gekoppeld aan deregulering, tot en met de eerste drie rondes, waarvoor de afdeling Handhaving aan de lat staat, zijn reeds grotendeels gerealiseerd en ingeboekt. Het gaat om maatregelen op de onderdelen toezicht APV en Diftar (0,21 fte structureel) en brandpreventie (0,44 fte structureel). Tevens wordt met ingang van 2013 de bezuiniging (€ 50.000 structureel) gerealiseerd door toezicht aangaande de Wet op de kinderopvang op een minimumniveau uit te voeren. De taakstellingen met betrekking tot het bouwtoezicht (0,44 fte structureel) de Leerplicht (0,16 fte structureel) staan ingeboekt per 1 januari 2014 en zullen dan ook gerealiseerd worden.

Overigens maken de kinderopvang en leerplicht geen onderdeel uit van de bijgaande nota.

6. Deregulering

Zoals in bijgaande nota en in dit advies te lezen, is de nota 'Helder en Haalbaar Handhaven' geheel geënt op de huidige context van deregulering (alsmede de daaraan verbonden bezuinigingstaakstellingen). Dit was al in de evaluatiefase meegenomen. Uitgangspunten zijn, zoals reeds hierboven puntsgewijs aangegeven, eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van burgers, bedrijven en instellingen, een sobere handhaving (zo mogelijk en nodig op het wettelijk minimumniveau), scherpe prioritering in de uitvoering van taken en vermindering van toezichtslast voor burgers en ondernemers. De reeds in het gemeentebrede traject Deregulering uitgewerkte voorstellen (o.a. t.a.v. de APV, Bibob, en bestemmingsplannen) en nog komende voorstellen met betrekking tot welstand en cultureel erfgoed, dragen daar positief aan bij. Zie ook bovenstaand bij punt 5. Temeer omdat handhaving bij beleidsvorming wordt betrokken. Dereguleren aan de achterkant (handhaving) begint voor een groot deel bij terughoudendheid in beleidsvorming en normstelling aan de voorkant.

Binnen het 'nieuwe handhaven' worden taken, niet gerelateerd aan veiligheid of gezondheid, uitgevoerd op of zelfs onder het wettelijk minimumniveau. Voorbeelden zijn de Wet op de kinderopvang en het niet in behandeling nemen van verzoeken om handhaving die geen betrekking hebben op veiligheid of gezondheid. Zoals gezegd loopt de gemeente hiermee een juridisch risico, die in het uiterste geval ertoe kan leiden dat de gemeente tot handhaving wordt gedwongen.

Conform de gemeentelijke Visie Deregulering wil het nieuwe handhavingsbeleid (met een terugtrekkende gemeente die niet alles (meer) handhaaft), inzetten op communicatie met de diverse doelgroepen om invulling te geven aan de gedeelde verantwoordelijkheid (zie onderstaande communicatieparagraaf en Hoofdstuk 3.1 van bijgaande nota).

7. Alternatieven

Qua beleid zijn er geen alternatieven. Het hebben van een actueel beleidskader voor toezicht en handhaving, gebaseerd op een risicoanalyse en een daaraan gekoppelde prioriteitstelling is een wettelijke verplichting (vanuit de Bor en de Mor).

Wat de uitvoering en prioritering betreft: voor het genoemde extra capaciteitsbeslag, de eenmalige en maarjarige budgettaire uitzettingen geldt dat niet honoreren hiervan betekent dat de onderhavige taken niet uitgevoerd kunnen worden; of dat andere taken moeten worden geschrapt (dus een uitruil van taken). Zo kan aangaande (grote) evenementen gekozen

worden voor het handhaven op de eindtijd, in plaats van toezicht en handhaving op geluidsnormen. Dit vergt geen uitzettingen. Het nog scherper stellen van de prioriteiten is ook een keuze. Het college kan daartoe besluiten.

Risico is dat met een nog verdergaande versoeringen in handhavingsbeleid en uitvoering van wettelijke taken, de gemeente wegzakt onder de wettelijke eisen die hiervoor gelden vanuit het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). Dit kan ertoe leiden dat de provinsje Fryslân vanuit haar toezichthoudende rol (regiefunctie) overgaat tot het aan de gemeente verplicht opleggen van verbeteringsmaatregelen. De provincie maakt zich thans op voor een wettelijk 'implementatietraject kwaliteit', dat (net als in 2005) dit jaar van start zal gaan met een nul-meting bij de gemeenten, het vervolgens eventueel opstellen en bestuurlijk vaststellen van verbeterplannen, en een eindmeting in november/december 2014. In 2015 worden de kwaliteitseisen wettelijk van kracht en moeten alle gemeenten (en andere handhavende instanties) hieraan voldoen. Ook kan de Inspectie Leefomgeving en Transport (voorheen de VROM-Inspectie) zich doen laten gelden, wegens verwaarlozing van medebewindstaken.

Het minder of niet handhaven heeft uiteraard gevolgen in het maatschappelijk veld. Te denken valt hierbij aan een terugname van het naleefgedrag, risico's voor veiligheid en gezondheid, ook voor derden, en verandering van het uiterlijk aanzien van de gemeente (bouwexcessen, verrommeling, verloedering). Het gaat erom de beschikbare handhavingscapaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten, daar waar dat het meest nodig is (veiligheid en gezondheid).

8. Communicatie en participatie / afstemming met andere diensten

De nota Evaluatie handhavingsbeleid 2005/2011 (sept. 2012) was het eindpunt van de evaluatie en startpunt van de formulering van het nieuwe gemeentelijk handhavingsbeleid.

Input kwam, mede op grond van interviews, van:

- Tjeerd van der Zwan (Burgemeester)
- Frederike Gossink (Diensthoofd Publiekszaken en Veiligheid)
- George Kuntz (Commandant Brandweer)
- Jos Kleinheerenbrink (Hoofd Afdeling Vergunningen)
- Wim Paauw (Hoofd Afdeling Handhaving)
- Rutgert Smit (Hoofd Afdeling IBOR)
- Evgeniya Gavrailova, Janina Loef, Johan Knossen (Juridisch medewerkers Handhaving)
- Douwe Staal, Marjan Postma (Hoofd en beleidsadviseur Afd. Ruimtelijke Ontwikkeling)
- Dolf Alberts (Beleidsmedewerker Afdeling Handhaving)

De Evaluatienota is mede tot stand gekomen vanuit de Dienst V&R door René Vree Egberts (beleidsadviseur Stedelijke Vernieuwing).

Aanvullend zijn gesprekken gevoerd/is afstemming gepleegd met:

- Anna Teuben (Specialist Veiligheid)
- Rutgert Smit (Hoofd Afdeling IBOR /Hoofd Ruimtelijke Ontwikkeling a.i.)
- Arjen Glas (Unit Communicatie)
- Douwe Henk Siebenga (financieel adviseur Dienst P&V)
- Marja Doosje (Teamchef Politieteam Heerenveen)
- Tjibbe Raap (secretaris FHO, provinsje Fryslân)
- Jasper de Rijke (Wetterskip Fryslân)
- Alle medewerkers van de Afdeling Handhaving

De medewerkers van de Afdeling Handhaving hebben inbreng gepleegd in de evaluatie en de herijking van de prioriteiten. De uitwerking en detaillering van de prioriterings-tabellen is mede tot stand gekomen dankzij de inzet van de toezichthouders zelf.

Voorts was toezicht en handhaving (gerelateerd aan beleidsvorming c.q. regelgeving) onderdeel in de werkgroepen van het gemeentebrede traject Deregulering (Welstand, Erfgoed, Bestemmingsplannen, Bibob en APV). Ook hierin is het 'nieuwe handhaven' alsmede toezichtlast bij burgers en ondernemers aan de orde gekomen.

Vanuit de (wettelijk) geboden transparantie zal het nieuw geformuleerde handhavingsbeleid, na vaststelling, omringd moeten worden door enige publiciteit. Dit zal gebeuren via een persbericht (zie bijgaand concept), een artikel in Crackstate Nijs en plaatsing van de nota op

de gemeentelijke website. Ook zal de nota naar externe betrokkenen worden toegezonden (o.a. Provinsje Fryslân, politie, Wetterskip Fryslân).

Communicatieplan

Voor de uitvoering van de geprioriteerde toezicht- en handhavingstaken is, zoals al gezegd, communicatie met de diverse doelgroepen een onontbeerlijk instrument. Dit hangt ook samen met de gemeentelijke Visie Deregulering, die eveneens uitgaat van (meer) eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid in, en communicatie met, het maatschappelijk veld. Met de aanmelding voor de V&P-nota 2013 (€ 15.000 voor handhavingscommunicatie) wordt beoogd deze communicatie in eerste en navolgende jaren vorm te geven. Bij honorering kan een doelgroepengericht communicatieplan worden opgesteld en uitgevoerd. Hiermee kan aan de diverse doelgroepen (verschillende soorten ondernemers; brancheorganisaties, zoals HOV en KHN, afdeling Heerenveen; instellingen; (buurt)verenigingen; organisaties; klagers, en natuurlijk de Heerenveense burgers) gericht voorlichting en communicatie worden gepleegd over wat zij op het gebied van toezicht en handhaving wel en niet van de gemeente kunnen verwachten. Daarnaast is het belangrijk dat de gemeente uitdraagt wat de resultaten zijn van haar handhavingsinspanningen, en zichtbaar maakt hoe dat bijdraagt aan een veilige en gezonde leefomgeving. Communicatie, tenslotte, is ook belangrijk als instrument om de grote groep van 'onwetende regelovertreders' te bewegen tot (spontaan) naleefgedrag (zie voor nadere uitleg Hoofdstuk 3.1 van bijgaande nota).

Na een periode van twee jaar (2015), zal geëvalueerd worden of de communicatie het gewenste effect oplevert (naast het maatschappelijk effect (begrip, naleefgedrag), vermindering van de druk op de afdeling Handhaving), en wat de vervolgaanpak moet zijn.

9. Voorstel

Wij vragen uw college:

- om vaststelling van de beleidsnotitie 'Helder en Haalbaar Handhaven', en;
- de beleidsnotitie 'Helder en Haalbaar Handhaven' ter kennisname voor te leggen aan de gemeenteraad;
- de beleidsnotitie ter kennisname verspreiden aan externe betrokken partijen, waaronder de provinsje Fryslân;
- de meerjarige kosten (€ 75.000 jaarlijks 2014/2015; € 27.500 jaarlijks 2016/2017) aan te melden voor integrale afweging in de Verantwoordings- en Perspectiefnota 2013;
- de eenmalige kosten begroot op € 57.500 in 2013 te dekken uit het budget Ontwikkeling Handhavings-beleid (groot € 58.000).

Bijlagen

- Bijlage 1: Overzicht eenmalige en meerjarige uitzettingen uitgedrukt in financiële middelen
- Nota Toezicht- en Handhavingsbeleid 'Helder en Haalbaar Handhaven'
- (concept) Persbericht
- Brief aan de raad